

ด่วนที่สุด

ที่ มท ๐๘๐๘.๒/ว ๑๐๓

กระทรวงมหาดไทย
ถนนอัษฎางค์ กทม. ๑๐๒๐๐

๑๑ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๖

เรื่อง แนวทางปฏิบัติในการจัดซื้อน้ำมันเชื้อเพลิงขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น

เรียน ผู้ว่าราชการจังหวัด ทุกจังหวัด

อ้างอิง หนังสือกระทรวงมหาดไทย ด่วนที่สุด ที่ มท ๐๓๑๓.๔/ว ๐๗๘๖ ลงวันที่ ๗ มีนาคม ๒๕๕๐

สิ่งที่ส่งมาด้วย แนวทางปฏิบัติในการจัดซื้อน้ำมันเชื้อเพลิงเพื่อใช้ในการปฏิบัติราชการตามภารกิจขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น

ตามที่กระทรวงมหาดไทยได้กำหนดหลักเกณฑ์การจัดซื้อน้ำมันเชื้อเพลิงและน้ำมันหล่อลื่น โดยให้หน่วยการบริหารราชการส่วนท้องถิ่นสามารถซื้อน้ำมันเชื้อเพลิงและน้ำมันหล่อลื่นจากสถานีบริการจำหน่ายน้ำมันได้ทุกกรณี ไม่จำเป็นต้องซื้อจากสถานีบริการของการปิโตรเลียมแห่งประเทศไทย (ปตท.) นั้น

กระทรวงมหาดไทยพิจารณาเห็นว่า เพื่อให้การจัดซื้อน้ำมันเชื้อเพลิงมาใช้ในการปฏิบัติราชการขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นสอดคล้องกับสภาพการณ์ในปัจจุบัน และแนวทางของส่วนราชการ จึงให้ยกเลิกหนังสือกระทรวงมหาดไทยที่อ้างถึง และอาศัยอำนาจตามนัยข้อ ๔ ของระเบียบกระทรวงมหาดไทยว่าด้วยการพัสดุของหน่วยการบริหารราชการส่วนท้องถิ่น พ.ศ. ๒๕๓๕ และที่แก้ไขเพิ่มเติม กำหนดแนวทางปฏิบัติในการจัดซื้อน้ำมันเชื้อเพลิงเพื่อใช้ในการปฏิบัติราชการตามภารกิจขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น รายละเอียดปรากฏตามสิ่งที่ส่งมาด้วย

จึงเรียนมาเพื่อแจ้งให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นทราบและถือปฏิบัติต่อไป

ขอแสดงความนับถือ

(นายวัลลภ พึ่งพงษ์)

รองปลัดกระทรวงมหาดไทย

ปฏิบัติหน้าที่หัวหน้ากลุ่มภารกิจด้านพัฒนาชุมชนและ

ส่งเสริมการปกครองส่วนท้องถิ่น

ปฏิบัติราชการแทนปลัดกระทรวงมหาดไทย

กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น

สำนักบริหารการคลังท้องถิ่น

โทร ๐-๒๒๕๑-๙๐๐๐ ต่อ ๑๕๒๕

โทรสาร ๐-๒๒๕๑-๕๕๑๖

**แนวทางปฏิบัติในการจัดซื้อน้ำมันเชื้อเพลิงเพื่อใช้ในการปฏิบัติราชการตามภารกิจ
ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น**

แบบท้ายหนังสือกระทรวงมหาดไทย ด่วนที่สุด ที่ มท ๐๘๐๘.๒/ว ๖๐๓ ลงวันที่ ๑๑ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๖

๑. ขอบเขตการบังคับใช้

๑.๑ แนวทางปฏิบัตินี้ ใช้บังคับสำหรับการจัดซื้อน้ำมันเชื้อเพลิงขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นเพื่อใช้ในการปฏิบัติภารกิจขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น โดยครอบคลุมรถราชการ และยานพาหนะอย่างอื่น รวมถึงอุปกรณ์ เครื่องมือ เครื่องใช้ เครื่องจักรกล ครุภัณฑ์ หรือสิ่งอื่นใดที่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นมีไว้เพื่อใช้ในการปฏิบัติภารกิจ ซึ่งจำเป็นต้องใช้น้ำมันเชื้อเพลิง

๑.๒ น้ำมันเชื้อเพลิง หมายถึง น้ำมันเชื้อเพลิงตามพระราชบัญญัติการค้า น้ำมันเชื้อเพลิง พ.ศ. ๒๕๔๓ และก๊าซธรรมชาติ

๑.๓ รถราชการ หมายถึง รถทุกประเภทขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นที่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นมีไว้เพื่อใช้ประจำสำนักงาน หรือเพื่อปฏิบัติภารกิจขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น และเบิกจ่ายค่าน้ำมันจากงบประมาณรายจ่าย

๑.๔ สถานีบริการน้ำมันเชื้อเพลิง หมายถึง สถานีที่จำหน่ายน้ำมันเชื้อเพลิง

๑.๕ ผู้จัดซื้อน้ำมันเชื้อเพลิง หมายถึง ผู้ดำเนินการจัดซื้อน้ำมันเชื้อเพลิงจากสถานีบริการน้ำมันเชื้อเพลิง

๒. การจัดซื้อน้ำมันเชื้อเพลิงเพื่อใช้ในการปฏิบัติราชการตามภารกิจขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น

๒.๑. การจัดซื้อน้ำมันเชื้อเพลิงจำนวนไม่ถึง ๑๐,๐๐๐ ลิตร

(๑) กรณีองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นไม่มีสถานะที่ใช้สำหรับเก็บรักษาน้ำมันเชื้อเพลิง

เนื่องจากน้ำมันเชื้อเพลิงเป็นวัสดุที่มีราคาผันผวน และมีอันตรายโดยสภาพซึ่งองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นไม่มีวิธีการเก็บรักษาที่เหมาะสม ประกอบกับตามระเบียบกระทรวงมหาดไทยว่าด้วยการพัสดุของหน่วยการบริหารราชการส่วนท้องถิ่น พ.ศ. ๒๕๓๕ และที่แก้ไขเพิ่มเติม ข้อ ๑๔๔ และข้อ ๑๔๕ องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นมีหน้าที่ควบคุมและเก็บรักษาน้ำมันด้วยตนเอง จึงไม่สามารถฝากน้ำมันเชื้อเพลิงไว้กับสถานีบริการน้ำมันเชื้อเพลิงได้ ดังนั้น การจัดซื้อน้ำมันเชื้อเพลิงโดยวิธีสอบราคา วิธีประกวดราคา หรือวิธีประกวดราคาด้วยวิธีการทางอิเล็กทรอนิกส์ อาจไม่เหมาะสม จึงให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นจัดซื้อน้ำมันเชื้อเพลิงโดยวิธีตกลงราคาจากสถานีบริการน้ำมันเชื้อเพลิงใดก็ได้ โดยให้ดำเนินการ ดังนี้

(๑.๑) การจัดทำรายงานขอซื้อน้ำมันเชื้อเพลิง

ให้เจ้าหน้าที่พัสดุจัดทำรายงานขอซื้อเสนอผู้สั่งซื้อ ตามนัยระเบียบฯ พ.ศ. ๒๕๓๕ และที่แก้ไขเพิ่มเติม ข้อ ๒๐ ในวงเงินไม่เกิน ๑๐๐,๐๐๐ บาท โดยให้ถือว่ารายงานขอซื้อดังกล่าวเป็นรายงานขอซื้อน้ำมันเชื้อเพลิงสำหรับการจัดซื้อในแต่ละครั้ง ตลอดระยะเวลาการจัดซื้อ เมื่อการจัดซื้อน้ำมันเชื้อเพลิงมีวงเงินสะสมครบหรือใกล้จะครบ ๑๐๐,๐๐๐ บาท จึงให้เจ้าหน้าที่พัสดุจัดทำรายงานขอซื้อฉบับใหม่

(๑.๒) การดำเนินการจัดซื้อน้ำมันเชื้อเพลิง

(๑.๒.๑) กรณีจัดซื้อจากสถานีบริการน้ำมันเชื้อเพลิงที่ให้เครดิตแก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น

/- การจัดซื้อ...

- การจัดซื้อน้ำมันเชื้อเพลิงแต่ละครั้ง ให้หัวหน้าเจ้าหน้าที่พัสดุ เป็นผู้ลงนามในใบสั่งจ่ายน้ำมันที่สถานีบริการน้ำมันเชื้อเพลิงเป็นผู้จัดหาให้ โดยกรณีที่ยังไม่ทราบข้อมูลเกี่ยวกับประเภท ปริมาณ และราคาน้ำมันที่สั่งซื้อ อาจเว้นรายละเอียดดังกล่าวไว้ก่อนก็ได้

- ให้หัวหน้าเจ้าหน้าที่พัสดุส่งมอบใบสั่งจ่ายน้ำมันส่วนหนึ่งให้แก่ผู้จัดซื้อน้ำมันเชื้อเพลิง

- ภายหลังจากการจัดซื้อน้ำมันเชื้อเพลิงแล้ว ให้ผู้จัดซื้อน้ำมันเชื้อเพลิงเขียนข้อความในใบบันทึกรายการขาย (sales slip) ที่สถานีบริการน้ำมันเชื้อเพลิงออกให้ว่า “ได้รับมอบน้ำมันเชื้อเพลิงตามรายการข้างต้นไว้ครบถ้วนถูกต้องแล้ว” หรือข้อความในทำนองเดียวกัน พร้อมทั้งลงชื่อกำกับ และให้ส่งมอบเอกสารดังกล่าวให้แก่เจ้าหน้าที่พัสดุเพื่อเก็บรักษาเป็นหลักฐานไว้รวมกับใบสั่งจ่ายน้ำมันส่วนที่เหลือ โดยให้ถือว่าเอกสารดังกล่าวเป็นหลักฐานการตรวจรับพัสดุ

(๑.๒.๒) กรณีจัดซื้อจากสถานีบริการน้ำมันเชื้อเพลิงที่ไม่ให้เครดิตแก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น

ให้ผู้จัดซื้อน้ำมันเชื้อเพลิงยืมเงินงบประมาณรายจ่ายประจำปีไปจัดซื้อน้ำมันเชื้อเพลิง ภายหลังจากการจัดซื้อน้ำมันเชื้อเพลิงแล้วให้ผู้จัดซื้อน้ำมันเชื้อเพลิงร้องขอให้สถานีบริการน้ำมันเชื้อเพลิงออกใบเสร็จรับเงินและใบกำกับภาษี โดยให้ผู้จัดซื้อน้ำมันเชื้อเพลิงเขียนข้อความในเอกสารดังกล่าวว่า “ได้รับมอบน้ำมันเชื้อเพลิงตามรายการข้างต้นไว้ครบถ้วนถูกต้องแล้ว” หรือข้อความในทำนองเดียวกัน พร้อมทั้งลงชื่อกำกับ และให้ส่งมอบเอกสารดังกล่าวให้แก่เจ้าหน้าที่พัสดุ โดยให้ถือว่าเอกสารดังกล่าวเป็นหลักฐานการตรวจรับพัสดุ

(๑.๓) การจัดทำทะเบียนควบคุมการจัดซื้อน้ำมันเชื้อเพลิง

ในการจัดซื้อน้ำมันเชื้อเพลิงตามข้อ (๑.๒) แต่ละครั้ง ให้เจ้าหน้าที่พัสดุบันทึกรายการในทะเบียนควบคุมการจัดซื้อน้ำมันเชื้อเพลิงตามแบบที่กำหนด โดยให้ปลัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นหรือผู้ที่ได้รับมอบหมายกำกับดูแลให้มีการจัดทำทะเบียนควบคุมการจัดซื้อน้ำมันเชื้อเพลิงให้เป็นไปโดยถูกต้อง และเป็นปัจจุบันอยู่เสมอ เพื่อประโยชน์ในการติดตาม ควบคุม และตรวจสอบการจัดซื้อน้ำมันเชื้อเพลิง

(๒) กรณีองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นมีสถานะที่ใช้สำหรับเก็บรักษาน้ำมันเชื้อเพลิง

(๒.๑) การจัดทำรายงานขอซื้อน้ำมันเชื้อเพลิง

การจัดซื้อน้ำมันเชื้อเพลิงในแต่ละครั้ง ให้เจ้าหน้าที่พัสดุจัดทำรายงานขอซื้อเสนอผู้สั่งซื้อหรือผู้ได้รับมอบอำนาจ ตามนัยระเบียบฯ พ.ศ. ๒๕๓๕ และที่แก้ไขเพิ่มเติม ข้อ ๒๐ ดังนี้

(๒.๑.๑) กรณีวงเงินที่จะจัดซื้อในแต่ละครั้งไม่เกิน ๑๐๐,๐๐๐ บาท ให้ใช้วิธีตกลงราคา

(๒.๑.๒) กรณีวงเงินที่จะจัดซื้อในแต่ละครั้งเกิน ๑๐๐,๐๐๐ บาท ให้ใช้วิธีพิเศษตามระเบียบฯ พ.ศ. ๒๕๓๕ และที่แก้ไขเพิ่มเติม ข้อ ๑๗ (๖) โดยอนุโลม

/(๒.๒) การดำเนินการ...

(๒.๒) การดำเนินการจัดซื้อน้ำมันเชื้อเพลิง

ให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นจัดซื้อน้ำมันเชื้อเพลิงจากสถานบริการน้ำมันเชื้อเพลิงใดก็ได้ โดยจัดให้มีการทำสัญญาซื้อขายหรือข้อตกลงเป็นหนังสือไว้ต่อกัน ทั้งนี้ กรณีที่มีการประกาศเปลี่ยนแปลงราคาน้ำมันเชื้อเพลิง ให้ถือปฏิบัติดังนี้

(๒.๒.๑) กรณีที่ตามสัญญาหรือข้อตกลงเป็นหนังสือที่ทำไว้ มีการกำหนดวันส่งมอบน้ำมันเชื้อเพลิงอยู่ในช่วงเวลาที่น้ำมันเชื้อเพลิงมีราคาเปลี่ยนแปลง ให้เป็นดุลยพินิจของหัวหน้าฝ่ายบริหารของหน่วยการบริหารราชการส่วนท้องถิ่นที่จะพิจารณาแก้ไขสัญญาหรือข้อตกลงเป็นหนังสือที่ทำไว้ โดยปรับลดหรือเพิ่มจำนวนน้ำมันเชื้อเพลิงสำหรับส่วนที่ยังไม่ได้ส่งมอบตามราคาที่กำหนดใหม่ได้

(๒.๒.๒) กรณีที่ตามสัญญาหรือข้อตกลงเป็นหนังสือที่ทำไว้ มีการกำหนดวันส่งมอบน้ำมันเชื้อเพลิงที่แน่นอนไว้ก่อนการเปลี่ยนแปลงราคา และสถานบริการน้ำมันเชื้อเพลิงมิได้ส่งมอบน้ำมันเชื้อเพลิงภายในกำหนดเวลาดังกล่าว และราคาน้ำมันเชื้อเพลิงได้เปลี่ยนแปลงสูงขึ้น สถานบริการน้ำมันเชื้อเพลิงย่อมจะต้องรับผิดชอบในส่วนราคาเปลี่ยนแปลง เนื่องจากมิได้จัดส่งภายในระยะเวลาที่กำหนดไว้ ในทางกลับกัน หากราคาน้ำมันเชื้อเพลิงได้เปลี่ยนแปลงลดลง ให้เป็นดุลยพินิจของหัวหน้าฝ่ายบริหารของหน่วยการบริหารราชการส่วนท้องถิ่นที่จะพิจารณาแก้ไขสัญญาหรือข้อตกลงเป็นหนังสือที่ทำไว้ โดยปรับเพิ่มจำนวนน้ำมันเชื้อเพลิงหรือลดวงเงิน แล้วแต่กรณี

(๒.๒.๓) กรณีราคาน้ำมันเชื้อเพลิงได้เปลี่ยนแปลงเพิ่มขึ้นหรือลดลงตามข้อ (๒.๒.๑) และกรณีราคาน้ำมันเชื้อเพลิงได้เปลี่ยนแปลงลดลงตามข้อ (๒.๒.๒) องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นจะกำหนดเป็นเงื่อนไขไว้ในสัญญาหรือข้อตกลงเป็นหนังสือที่ทำไว้ตั้งแต่ต้นว่า จะให้สถานบริการน้ำมันเชื้อเพลิงส่งมอบน้ำมันเชื้อเพลิงโดยยึดถือตามจำนวนน้ำมันเชื้อเพลิงหรือวงเงินก็ได้

(๒.๓) การตรวจรับน้ำมันเชื้อเพลิง

เมื่อสถานบริการน้ำมันเชื้อเพลิงส่งมอบน้ำมันเชื้อเพลิง ให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นดำเนินการตรวจรับโดยถือปฏิบัติตามระเบียบฯ พ.ศ. ๒๕๓๕ และที่แก้ไขเพิ่มเติม

(๒.๔) การควบคุมน้ำมันเชื้อเพลิง

ให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นจัดให้มีการควบคุม การเก็บรักษา และการเบิก - จ่ายน้ำมันเชื้อเพลิง โดยถือปฏิบัติตามระเบียบฯ พ.ศ. ๒๕๓๕ และที่แก้ไขเพิ่มเติม หมวด ๓ ส่วนที่ ๒

๒.๒ กรณีจัดซื้อน้ำมันเชื้อเพลิงจำนวนตั้งแต่ ๑๐,๐๐๐ ลิตร ขึ้นไป

องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นต้องจัดซื้อจาก บริษัท ปตท. จำกัด (มหาชน) หรือคลังน้ำมัน หรือสถานบริการจำหน่ายน้ำมันเชื้อเพลิงของบริษัท ปตท. จำกัด (มหาชน) โดยตรง โดยวิธีกรณีพิเศษ ตามระเบียบฯ พ.ศ. ๒๕๓๕ และที่แก้ไขเพิ่มเติมข้อ ๑๙ ประกอบข้อ ๕๒ ทั้งนี้ กรณีที่ราคาน้ำมันเชื้อเพลิงมีการเปลี่ยนแปลงให้ดำเนินการตามหลักเกณฑ์ข้อ (๒.๒.๑) หรือ (๒.๒.๒) หรือ (๒.๒.๓) แล้วแต่กรณี

๓. การจัดซื้อน้ำมันเชื้อเพลิงในการเดินทางไปราชการ

เนื่องจากค่าน้ำมันเชื้อเพลิงในการเดินทางไปราชการ ถือเป็นค่าพาหนะของผู้เดินทางไปราชการตามระเบียบกระทรวงมหาดไทยว่าด้วยค่าใช้จ่ายในการเดินทางไปราชการของเจ้าหน้าที่ท้องถิ่น พ.ศ. ๒๕๕๕ ดังนั้น การจัดซื้อน้ำมันเชื้อเพลิงในกรณีดังกล่าว จึงไม่จำเป็นต้องถือปฏิบัติตามระเบียบฯ พ.ศ. ๒๕๓๕ และที่แก้ไขเพิ่มเติม และหลักเกณฑ์ข้อ ๒ ข้างต้น

/๔. การควบคุม...

๔. การควบคุมการใช้ราชการ

ในการใช้ราชการ องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นยังต้องควบคุมการใช้ราชการโดยถือปฏิบัติตามระเบียบ
กระทรวงมหาดไทยว่าด้วยการใช้และรักษารายนต์ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น พ.ศ. ๒๕๔๘

ข้อกำหนดขอบเขตเงื่อนไขของสถานีบริการน้ำมันที่ให้เครดิตแก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น

สถานีบริการน้ำมันที่ให้เครดิตแก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นต้องให้บริการดังนี้

๑. ออกใบส่งจ่ายน้ำมันที่มีรายละเอียด ดังนี้

๑.๑ ข้อความระบุว่าเป็น ใบส่งจ่ายน้ำมัน

๑.๒ ข้อความระบุเล่มที่ และเลขที่ ของใบส่งจ่ายน้ำมัน

๑.๓ ข้อมูลเกี่ยวกับสถานีบริการน้ำมัน ประกอบด้วย ชื่อและที่อยู่ หมายเลขโทรศัพท์ โทรสาร

เลขประจำตัวผู้เสียภาษีอากร

๑.๔ องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นผู้ส่งจ่ายน้ำมัน

๑.๕ วัน เดือน ปี ที่ส่งจ่ายน้ำมัน

๑.๖ หมายเลขทะเบียนรถ

๑.๗ ประเภท จำนวน และราคา

๑.๘ ลายมือชื่อผู้ส่งจ่ายน้ำมัน ผู้ตรวจรับ

ใบส่งจ่ายน้ำมันให้มี ๒ ส่วน ซึ่งมีข้อความเหมือนกัน โดยมอบไว้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นที่ขอรับเครดิต

๒. ออกใบบันทึกรายการขาย (sales slip) ให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นภายหลังจากเติมน้ำมันแล้ว เพื่อใช้เป็นหลักฐาน

๓. จัดส่งเอกสารใบแจ้งยอดการจัดซื้อน้ำมันของแต่ละเดือน ไปยังองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นให้ทราบล่วงหน้าก่อนภายในวันที่ ๑๐ ของเดือนถัดไป เพื่อให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นทำการตรวจสอบความถูกต้องและชำระในวันที่ ๑๕ ของเดือน

ในกรณีวันที่ ๑๐ ของเดือน เป็นวันหยุดทำการของราชการ (วันหยุดนักขัตฤกษ์ หรือวันเสาร์ - อาทิตย์) ให้ส่งเอกสารดังกล่าวไปยังองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในวันทำการสุดท้ายก่อนวันหยุดราชการเพื่อให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นสามารถชำระค่าน้ำมันได้ในวันที่ ๑๕ ของเดือน

ทะเบียนควบคุมการจัดซื้อน้ำมันเชื้อเพลิง

รายงานขอซื้อที่ผู้สั่งซื้อให้ความเห็นชอบ เลขที่
 วงเงินที่ผู้สั่งซื้อให้ความเห็นชอบ บาท

วัน/เดือน/ปี	ใบสั่งซื้อ/ใบเสร็จรับเงิน/ ใบกำกับภาษี อย่างใดอย่างหนึ่ง	ประเภทของครุภัณฑ์ หรือสิ่งอื่นใด ซึ่งใช้น้ำมันเชื้อเพลิง และหมายเลขทะเบียนหรือ รหัสรหัสครุภัณฑ์	ผู้จัดซื้อน้ำมัน เชื้อเพลิง	รายละเอียดการจัดซื้อน้ำมันเชื้อเพลิง				ลายมือชื่อ ผู้บันทึกรายการ
				ประเภท	ปริมาณ (ลิตร)	วงเงิน (บาท)	วงเงินสะสม (บาท)	

.....
 (.....)
 ผู้ตรวจสอบ